

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“

5084 с. Беброво, общ. Елена
ул. „Грета“ № 8

e-mail: info-300302@edu.mon.bg
телефон: 0879252822

УТВЪРДИЛ: .....
(*Стелиана Меткова – Добрева*
Директор на ОУ „Хр. Ботев“)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА

ПО МАТЕМАТИКА

В ПЪРВИ КЛАС

2024 / 2025 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1 час седмично / 32 часа годишно

ИЗГОТВИЛ: .....
/ *Н. Пенчева* /

ПРОГРАМА ЗА РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА МАТЕМАТИКА В 1. КЛАС

1. ЦЕЛ

Целите на обучението в избираемите учебни часове по математика в 1. клас са:

1. Разширяване и задълбочаване на формирането на съвременни ключови компетентности.
2. Разширяване на уменията за учене, за боравене с информация, за общуване и за развитие на интелектуалните качества на първокласниците.
3. Разширяване и задълбочаване на използването на математическа терминология и на уменията за общуване с използване на математически език при решаване на практически ситуации.

Чрез учебната програма за разширена подготовка по математика за първи клас се реализират **образователни задачи**, насочени към:

- овладяване на количествената характеристика на числата от 0 до 20, на десетиците до 100 и на принципа за изграждане на редицата на естествените числа;
- овладяване на аритметичните действия събиране и изваждане;
- задълбочаване на представите за геометричните фигури *отсечка, кръг, триъгълник, квадрат, правоъгълник* и изграждане на начални умения за чертане на геометрични фигури в квадратна мрежа;
- овладяване на мерните единици за маса *килограм*, за дължина *сантиметър* и за време *час*;
- развитие на математическо мислене и умение за решаване на проблеми.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
<p>Естествените числа от 1 до 5 и нула.</p> <p>Събиране и изваждане на числата до 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Използва математически представи за пространствено ориентиране, за сравняване на количества и за подредване на обекти по зададени признаци. • Познава количествените характеристики на числата до 5, числото 0 и техните означения с цифри. • Брой до 5 в прав, в обратен ред и поредно. • Определя мястото на числата от 1 до 5 в редицата на естествените числа. • Изразява математическите отношения „повече“, „по-малко“ и „толкова, колкото“ със знаците $>$, $<$ и $=$. • Сравнява числата от 0 до 5, включително представени като сбор или разлика. • Илюстрира с примери смисъла на аритметичните действия събиране и изваждане. • Използва знаците „+“ и „-“ за представяне на аритметичните действия събиране и изваждане с числата до 5. • Използва връзката между събирането и изваждането при намиране на стойността на числови изрази. • Разпознава геометричните фигури <i>триъгълник</i>, <i>квадрат</i> и <i>кръг</i>. 	<p>число</p> <p>цифра</p> <p>сравняване</p> <p>събиране</p> <p>изваждане</p> <p>триъгълник</p> <p>квадрат</p> <p>кръг</p>

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
Числата от 11 до 20	<ul style="list-style-type: none"> • Представя десетицата като сбор от 10 единици. • Чете и записва с цифри числата от 11 до 20. • Брои до 20 в прав, в обратен ред и поредно. • Сравнява числата до 20. • Познава значението на цифрите според позицията им в записа на числата. • Разпознава точка и отсечка. • Използва чертожна линия за измерване и чертане на отсечка по дадена дължина. • Записва резултата от измерването на отсечка в сантиметри. • Познава мерната единица за дължина <i>сантиметър</i> и нейното означение (см). • Извършва действията събиране и изваждане с мерната единица <i>сантиметър</i>. 	<p>единица десетица едноцифрено число двучифрено число отсечка дължина на отсечка сантиметър</p>

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
<p>Събиране и изваждане на числата до 20 без преминаване</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва действията събиране и изваждане на числата до 20 без преминаване. • Сравнява стойностите на числени изрази. • Използва наименованията на компонентите и резултата при решаване на задачи от събиране. • Разпознава геометричната фигура правоъгълник и елементите ѝ страна и връх. • Разпознава елементите на триъгълник, правоъгълник и квадрат: точката като връх, отсечката като страна. • Измерва в сантиметри дължините на страните на триъгълник, квадрат и правоъгълник. • Чертае правоъгълник и квадрат в квадратна мрежа. • Познава елементите на текстовата задача – условие, числови данни, въпрос. • Решава текстовата задача с едно пресмятане от събиране и изваждане. 	<p>събираемо сбор правоъгълник страна връх текстова задача</p>
<p>Събиране и изваждане на числата до 20 с преминаване</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва действията събиране и изваждане с числата до 20 с преминаване. • Използва наименованията на компонентите и резултата при решаване на задачи от изваждане. • Прави проверка на изваждането със събиране. • Познава мерната единица за време <i>час</i> и нейното означение (ч). • Определя времето по часовник в „кръгли“ часове. • Съставя текстова задача с едно пресмятане по илюстрация и по числов израз. • Решава текстови задачи с включени словосъчетанията „с ... повече от“ и „с ... по-малко от“. 	<p>час умаляемо умалител разлика</p>

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
<p>Числата 10, 20, 30, ..., 100. Събиране и изваждане с тях</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава числата 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 и техните означения с цифри. • Познава десетицата като бройна единица. • Брой по десетици до 100 в прав и в обратен ред. • Сравнява числата 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100. • Извършва действията събиране и изваждане с числата 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100. • Познава банкнотите от 20 лева, 50 лева и 100 лева и монетите от 20 стотинки и 50 стотинки. • Решава текстови задачи с изучените мерни единици. 	

III. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ЗА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ПО МАТЕМАТИКА ЗА 1. КЛАС

Седмица	ТЕМА
1	Аз избирам математиката! (диагностика на изученото в III)
2	Числата 1 и 2. Сравняване. Събиране и изваждане
3	Числата 3 и 4. Събиране и изваждане до 4
4	Числата до 4. Триъгълник. Квадрат
5	Числото 5. Събиране и изваждане до 5
6	Числото 0. Събиране с 0 и изваждане на 0. Кръг
7	Числото 6. Събиране и изваждане до 6
8	Килограм
9	Числото 7. Събиране и изваждане до 7
10	Числото 8. Събиране и изваждане до 8
11	Числото 9. Събиране и изваждане до 9
12	Числото 10. Събиране и изваждане до 10
13	Монети и банкноти
14	Събиране и изваждане до 10
15	Събиране и изваждане до 10
16	Числата до 20
17	Отсечка. Сантиметър. Измерване и чертане на отсечки
18	Събиране на 10 с едноцифрени числа. Изваждане на едноцифрени и двуцифрени числа от двуцифрени (10 + 2, 12 - 2, 12 - 10). Правоъгълник

19	Събиране на двуцифрени и едноцифрени числа. Изваждане на едноцифрени и двуцифрени числа от двуцифрени (13 + 1, 14 - 1, 14 - 13). Събираемо, сбор
20	Събиране на едноцифрени и двуцифрени числа със сбор 20. Изваждане на едноцифрени и двуцифрени числа от 20 (18 + 2, 20 - 2, 20 - 18)
21	Събиране и изваждане без преминаване
22	Събиране на едноцифрени числа със сбор 11. Изваждане на едноцифрени числа от 11 (9 + 2, 11 - 2)
23	Събиране на едноцифрени числа със сбор 12. Изваждане на едноцифрени числа от 12 (9 + 3, 12 - 3)
24	Събиране на едноцифрени числа със сбор 13. Изваждане на едноцифрени числа от 13 (9 + 4, 13 - 4)
25	Събиране на едноцифрени числа със сбор 14. Изваждане на едноцифрени числа от 14 (9 + 5, 14 - 5, 9 + 6, 15 - 6)
26	Събиране на едноцифрени числа със сбор 16, 17 и 18. Изваждане на едноцифрени числа от 16, 17 и 18 (9 + 7, 16 - 7, 9 + 8, 17 - 8, 9 + 9, 18 - 9)
27	Час
28	Събиране и изваждане с преминаване
29	Събиране и изваждане с преминаване
30	Числата 10, 20, 30, ..., 90, 100
31	Събиране и изваждане с числата 10, 20, 30, ..., 90, 100
32	Пак избирам математиката! (преговор и/или диагностика на изученото в 1. клас)